

*Aanwinsten uit de collectie Loudon
voor het Museum van Aziatische Kunst*

F. D. K. BOSCH

Na onze bespreking van de bronzen priesterschel in het eerste nummer van de vorige jaargang van dit Bulletin valt er over de beide aanwinsten uit de collectie Loudon niet veel toe te voegen aan Krom's aantekeningen er over in Ned.-Ind. Oud en Nieuw III, 1919, afl. 12. Het zilveren beeldje (afb. 1) is ongetwijfeld een buitengewoon fraai stuk, van een elegance en soepelheid van houding die men slechts zelden bij plastieken in edel metaal aantreft. De attributen in de achterhanden, rechts bidsnoer en links boek, en die in de voorhanden, rechts varamudrā en links lotusknop, benevens het Amitābha beeldje in de hoofdtooi, laten geen twijfel aan de identiteit van de voorgestelde bodhisattva. Het is een Avalokiteṣvara, weergegeven in de houding die hij aannam toen hij door ontroering werd aangegrepen bij de aanblik van de verdoemden, die hij

zojuist voor goed meende te hebben verlost, doch die ten gevolge van hun zondige daden opnieuw tot het ondergaan der helse straffen waren veroordeeld. De Groot-Meedogende pleegt in die situatie te worden voorgesteld met de voorvingers der rechterhand in aanraking met het hoofd dat zo straks uit onduldbare smart over het beklagenswaardige lot der stervelingen in tien stukken uit elkaar zal barsten.

Ten slotte is er het gouden beeldje op bronzen troonzetel (afb. 2) waarvan vooral de edele gelaatsuitdrukking opvalt, doch waarvan het grof bewerkte achterstuk, het ietwat slap gemodelleerde onderlijf en het iets te grote hoofd beletselen vormen m.i. om er onverdeelde bewondering voor te hebben. Overigens is het beeldje iconographisch moeilijk thuis te brengen nu de handen een mudrā vormen voor het omvatten van een voorwerp – waarschijnlijk een vajra – dat ontbreekt en er geen andere kenmerken of attributen voor een identificatie aanwezig zijn. We zullen ons dus moeten blijven vergenoegen met Krom's aanduiding van de voorgestelde godheid als 'bodhisattva'.

Beide stukken werden, evenals de bronzen Hindoe-Javaanse priesterschel in begin dezes genoemd, met steun van de Vereniging Rembrandt verworven.

Afb. 1. Zilveren Avalokiteṣvara, h. 8,5 cm

Afb. 2. Gouden Bodhisattva, h. 8,5 cm